

DÉLSOMOGY

Függetlenségi és 48-as párti politikai lap. Megjelenik Vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

BARVÁRTH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Rákóczi-utca 10 szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
— Nyil-tér garmond sora 40 fillér. —

A tripolisi háboru.

Hiába a történelem ismétli önmagát. Mikor Róma egészen Itáliát uralta, nem tudott idegen világrészeket hódítani addig, amíg a régi Kartagót nem pusztította el. Az olasz egység megteremtése után, Olaszországnak is gazdasági szempontból szüksége van gyarmatokra, és erre legalkalmasabb a régi Kartagó helyén lévő Tripolis.

Amidőn a mohamedán fanatizmus hódító útjára indult, karjait kétfelé nyújtotta ki. Az egyikkel északafrikai országait verte le, és midőn az atlanti oceánhoz ért, átsapott Spanyolországba. A másik karjával a Balkánt nyerte el. De ezen karja nem nyulhatott olyan messzire, mert megtörtött Magyarországon. Később, midőn a mohamedán öserő hanyatlani kezdett, és Európában visszaszorult, észak afrikában sem tudta világtörténelmi feladatát teljesíteni. Északafrika felbomlott alkotó elemeire. Több kevesebb önállósággal de török főnhatóság alatt megalakult: Marokkó, Algir, Tunisz, Tripolis és a mai Egyiptom.

Azonban még így sem tudja Törökország ezen tartományait kulturában előbbre vinni, gazdaságilag kihasználni. Európa világirodalmi ezt nem nézhetik. Anglia reá teszi kezét Egyiptomra, Franciaország Algirra és Tuniszra.

Ezen két ország között, Szicíliával szemben, ettől mintegy 5—600 tengeri mérföldre, nyulik el Tripolis. Egy bányákban és természeti kincsekben roppant gazdag ország.

Azoktól nyugatra Spanyolországgal szemben az atlanti oceán mentén Marokkó, mint önálló állam.

Szemeink előtt folyt le azon küzdelem, melyet Franciaország Marokkó bíráseért folytat ismeretese, a legutóbbi hetek eseményei mikor Franciaország és Németország tárgyalásokat kezdtek ezen kérdés mikénti megoldása felől. Ezen tárgyalások még befejezést nem nyertek, de békés megoldás előrelátható. Itt a háborút elkerülték.

Még ezen kérdés elintézése előtt villámként sújtott le Európa népei között azon hír, hogy Olaszország Tripolist akarja — ha kell háboru árán

is — elfoglalni.

Ha az északafrikai államok földrajzi fekvését, Olaszországgal összehasonlítjuk, úgy rögtön látjuk, hogy ennek előbb vagy utóbb be kellett következni.

Olaszország midőn, az Egység megteremtése után, a gazdasági fejlődés útjára tért, azonnal bellátta, hogy gyarmatot kell szereznie. Az első kísérlete Menelik abessíniai szultánnal szemben kudarcra végződött. Ezután kezdte főerejét Tripolisra vetni. És gazdaságilag akként rendelkezett be, hogy e téren ő uralja ott a helyzetet. Úgy látszik a marokkói zavarokat tartotta alkalmas időpontnak arra, hogy a teljes bekebelezést végrehajtsa.

A múlt héten 24 órás ultimátumát küldötte meg Törökországnak, és dacára a békés válasznak, mult szombaton megüzente a háborút.

Jól tudjuk, hogy Olaszország apósanak Nikita, montenegrói királynak, védnöksége alatt, a Balkánon, Albánban is vannak aspirációi. Nem felejtették el, hogy a közelmúltban mily nehézségekkel kellett Törökországnak

Volt . . . .

Volt egy dalom. Bas alkony jajszava
Zokogott benne némán, hangtalan
Egyszer daloltam csak, egy éjszakán.
. . . . Egy muskátli zöldsalu ablakon
Merengve nézett ki egy szőke leány.

Volt egy virágom, eihervadt, de rég.
Néhány fehér szirmom maradt csupán,
Ott találtam a kis ablak alatt,
Másképp lett, másképp az a szőke kis leány.
S nekem csupán a pár szirmom maradt.

Volt egy dalom, felcsendült néha még
Egy-egy akkord, álom, mely visszatér.
Ilyenkor szebb a néma éjszaka,
És látva látom, mintha a határ
fölből a felhő szájával foszlana.

Thomé József.

Egy rut leány naplójából.

Ősz van, ősz. A lelkemnek is, az álmaimnak is az ősze. Ilyenkor sokkal enyhébb a bánat, sokkal edesebb a zokogás, mint amikor virág fakad, bimbó pattan, — amikor kacag a tavasz. Az együtt sírás, a közös alom temetés regényit Sírní, sírní . . .

Espan lapot olvastam amikor Béla bejött. Hangtalanul csendesen mert csak akkor vottem észre, amikor megcsókolt. Hidegen csupa udvariasságból, mint ahogy a testvér szokott, pedig a jegyesem . . . De hiszen lassú idő reá, hogy megszeressen.

— Mit olvas?

— Szomorú mesét amely igaz, amely olyan gyakran megtörténik. Az ember nem tudott gazdálkodni, a család is sokat költö

és eladósodott az ember elköcsereedett, megölte magát és feloszlik a familia. Az egyik elmegy erre, a másik arra, ki az élet küzdelemben, ki kegyelemkenyérre. A süllyedő hajóról menekülnek a patkányok. Az egyik felvonás bevégeződött. A vígadásra legördül a függöny és most jön az élettragédia . . .

— Ezen nem érdemes érzékenykedni, ezen csak a maga lelke tud buszkodni. Mi, magyarok megértjük, hogy ennek így kell lennie. Az új idő szele megöli azt, aki nem tud az idővel haladni. Az indiánok és a magyar dzsentrik sorsa egy.

— Milyen hidegen mondja! Pedig tudom, hogy másképpen érez mint ahogyan beszél.

— Ha úgy hiszi, akkor ráhagyom — mondta és a karomba fázta kezét, [jöjjön] a kertbe . . .

Selymek, ruhakelmék,
bársony, flanel és di-
vat pargetok!

Őszi ujdonságok!

Costüm különlegességek!

Nagy választék leg-
újabb női confection és
szőrmeárukban!

DEUTSCH DÁVID FIA divatházában SZIGETVÁR.

Vidékre minták ingyen és bérmentve.

megküzdenie, míg a fölízgatott Albánokat le tudta csillapítani. Közismert, hogy bulgáriának is hódító vágyai vannak Törökországgal szemben.

Mindezeket figyelembe véve, még ha tudjuk, hogy a századokon át megújuló keleti kérdést a nagyhatalmak csak a státus quó fentartásával és biztosításával tudják hamu alatt tartani: könnyen elképzelhető, hogy az Olasz-Török háború mily izgalmakat keltett Európa szerte.

Legkinosabb helyzetet teremtett azonban ez nálunk. Hiszen Olaszország szövetségeseink, Törökországgal a legjobb baráti viszonyban vagyunk, így a tripolisi kérdésben csak szigorúan semlegesek lehetünk. De, ha a háború hullámai Európa szárazföldjére a Balkánra vitetnek át, úgy legvitálisabb érdekeink érintve vannak. melyeket — ne adja Isten — esetleg fegyveres beavatkozással kell megvédeni,

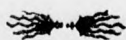
Ezért hatottak megdöbbenőleg azon szárnyaló hírek hogy Törökország, Olaszországnak Görögország meglátadásával akar felelni. Szerencsére Törökország hivatalosan kijelentette, hogy ezen szándéktól távol áll.

Ujabb rém hír volt, hogy az Olasz flotta az adriai tengeren operál, sőt hogy Previsa-nál katonaságot szállított partra. Azonban ezt is cáfolják.

Megnyugtatólag hatnak azon hírek, hogy Németország a béke közvetítését kezébe akarja venni. Hírlik hogy a béke alapja az volna, hogy Olaszország 100 milliót fizet a Török szultánnak azért, hogy tripolisi felség jogairól lemond.

Feszült várakozással nézhetünk a bekövetkezendő események elé.

—v—m.

A szigetvári plebània templom Consektrációja.

— Saját tudósítónktól. —

Vannak dolgok, melyeket az ember nem szeret teljesíteni, habár azok a legkönnyebbek. Ezen dolgok közé tartozik nálam a mechanikai írás. Valóságos borzadály fog el, valahányszor a tollat tintába kell mártanom. De most az egyszer örömtől reszketve fogom azt a kis szerszámot, amely sok rosszat, de sok jót is okozott már számos embernek. Azon ok mely ezt előidézte a szigetvári templom konsektrációja.

Ezen ünnepély kezdetét vette a Szigetvár iránt meleg érdeklődéssel viseltető főpásztor, Zichy Gyula gróf megyés püspök ur bevonulásával. Impozáns volt f. hó 3-án d. u. fél 5 órakor a fogadtatás, melyben a város közönsége őt fogadta. A Rákóczi-utca teljes zaslódisze, a kivilágított ablakok, szőnyegekkel díszített házak, meglepő benyomást tettek a bevonuló püspökre. A vasuti állomásnál Vargha Sándor főjegyző üdvözölte a községi előjáróság élén Ő Moltóságát. — Ritkán látott az állomás oly sok embert ünnepi hangulatban. Alig tudunk utat törni a reá varakozó báró Biedermann Rezső ő méltósága által kegyesen felajánlott fogathoz. Lépésben indult meg a menet a Rákóczi uton hol ezernyi fő állott sorfalat a két polgári iskoláig, hol Valentényi György és Ocsodal Erzsike fogadta ő Moltóságát, kinek rövid szavak kíséretében remek virágsokrot nyújtott át szeretete jeleül. Az áll. elemi népiskola tanulói pedig az egész tanítói karral az élén sorfalat képezett 6—7 száz kis zasló integetett a püspök elé, a fehérbe öltözött leánykák rózsákat hirtettek utjára és a székak artatlan szívéből tört elő a szeretetből fakadó „Éljen!” „Éljen!” Igy ment ez a plebaniáig, mindenütt a szeretet lángja lobogott a fogadók szemében.

A plebanián lezállyva azonnal fogadták Ő Moltóságát a közkórház ápolónőverei, a kór-

házi főorvos urral az élén, és arra kérték ő méltóságát, hogy látogatná meg a kórház betegeit. A kegyur képviselőtében tisztelgő Mandeville Frigyes tisztelgése után felvonult Szigetvár nagyközség képviselőtestülete és Szily Ádám dr. szép szavakban tolmácsolta a képviselőtestület meleg érzelmeit. Ezután harangzugas és ezernyi kísérelő közepette átvitették sz. Faustinus vértanu ereklyéit a sz. Ferencrendiek templomába, hol a papság elmondotta a szentek zsolosnáját.

Másnap okt. 4-én gyönyörű idő kedvével a konsektrációs szertartásoknak, melyek azzal vétek kezdetüket, hogy a püspök ur és a papság átvonult a sz. ereklyék elé és elimádkozta a hét bűnbánati zsolotart. Utána visszatért a menet a plebània főkapuja elé, és kezdetét vette nagy sokaságu emberek jelenlétében a 8 órától pont 12 óráig tartó felszentelési szertartás.

Fatárságot nem mutatva végezte a püspök ur egyházunk leghosszabb szertartását míg végre megnyiták az ujonnan felszentelt templom kapui a hívők részére. Rövid pár perc alatt megtelt a most már jóval nagyobb templom, mely a maga pompájában bámulatba ejtette azokat, kik még nem látták. Ember-ember hátán volt. — Ennyi embert nem láttam még sohasem a templomban és báresak bekövetkeznek az az idő nem sokára, hogy minden vasár és ünnepnapig telnek meg Isten háza. Istennel beszélő hívőkkel. — Csendes sz. misét mondott ő Moltósága, mely alatt Dudás Géza kántor jól betanított karral precizen énekelte az egyházi éneket, és a mise végével ő Moltósága a főpásztori szavát intézte a hívőkhöz, hogy az ő szívök legyen Isten hajléka, az lakozzék ott, ki ma az új Isten házába bevonult és vagy mostan állandóan ott fog lakozni a tabernaculumban.

A plebanián elköltött díszebéd után 4 órakor részt vett a püspök ur a rózsafüzér ajtatosságon; utána meglátogatta a Kath. Legényegyletet, hol Bösenbach Lajos világi elnök üdvözölte majd Lehmann Ilonka, Ko-

Ősz volt már, ősz, verőfényes, mosolygó idő, de hullott már a fák sápadt levele és a rózsafák alatt foszló virágszirom, fakó pázsit.

— Milyen szép az ősz, amikor tavaszunk van!

En is úgy éreztem. — A tó vizére árnyas fák borultak a hab türemlett zugott. A szellő illatos volt és pajkosan hízelt, kéz a kézbe . . . a lélek egy gondolatlan.

— Ez a mi tavaszunk — mondta és gyöngéden átkarolt.

Ez a mi tavaszunk! És sejtelmesen lágyan peregtek a falevelek.

A levegő illatos. A bíbor nehéz brokát függöny sejtelmes árnyékokat vet a gyertya lobogó világa mellett. Bizarr bekés árnyékok. Kűn a hegyek felől fuvolaszó olvad be a nyitott ablakon. Mi zaj? Csörög a feldob, csóválják a thirzost, sápadnak a fáklyák. Evae! . . . Ez a Dionysius ünnepe. Pedig az már meghalt és meghalt Krisztus is . . .

A hajam lebemlott csak most veszem észre. A könnyem is hull . . . Meghal, igen, de ki halt meg?

Ki? Egy ember, aki elköltötte a pén-

zét, akinek a családja felbomlik, ki erre, ki arra. Egy ember aki nem tudott gazdálkodni. — olyan sablonos!

Olyan kétségbeejtő! . . . Az apám.

A könnyem is elfogyott: sírni sem tudok. Csak félek, félek a jövőtől!

Kűn az éjszaka csendes és csillagtalan. Üres mint a lélek. Az égen a tépett fellegek kergetik egymást s amikor előbuknak a hold ömlik a fényzuhatag. A szellő most is illatos, talán a haldokló virágok utolsó sohaja és lágyan, sejtelmesen hull, perreg a falevél.

Ez a mi tavaszunk! . . .

Eszembe jutott Béla, de egészen más érzéssel gondoltam reá mint máskor, amikor azt hittem, hogy gazdagok vagyunk. Ugy tűnt föl elem, hogy szebb daliásabb, erősebb mint eddig, csak hogy messzebb áll tőlem és mindinkább tavolodik, tavolodik.

De hiszen azt monda, szeret. Hát lehet engem szeretni? A szemem fekete és meregő, azt mondják hogy szép, de hát a sápadt arcom, a vértelen termetem? Hát lehet engem szeretni?

És ha mégis?! Valami ideges rándulást éreztem az egész testemben. Ha szeret,

Ha csakugyan szeret, úgy szegényen is? Hogy megbecsülöm!

A szellő hirtelen nagyobb erővel fujt be az ablakon és elojtá a gyertyát, nem gyújtottam meg, csodálatos látás tartott hatalmába:

A nagy teemből kihallatszott a siratók zokogása. Lobogtak a gyertyák s a széles ravatalon nyitott szemekkel feküdt egy halott.

Az edes apám — suttogtam lázasan sokáig amíg elaludtam.

A koporsó a temetőbe van már: leon a föld alatt, hat lábnyira. Olyan közel és mégis messze, nagyon messze tőlünk. A ház drer, kong, csak az edes anyám zokog. Vigasztalnám de mit tegyek, mikor magamat sem tudom vigasztalni. Pedig tavaszom volna és ilyenkor a bánat is mosolyog, hiszen szeretek nagyon szeretek valakit aki engem is szeret . . . talán?

Édes anyám sirt és en ott zokogtam a lábainál a fotel előtt a szőnyegen, amikor nyitott az ajtó. A vér a fejembe szökött, amikor felrezenntem. Béla volt. Az arca szomorú sápadt. Megfogta a kezemet.

vács Károly, Toplek Sándor, Hajdu Sándor és Mozsai Mariska szavaltak szépen. Végül Berkes József bucsuztatta el a püspököt. — Majd rövid látogatást tett a kórházban. Még több helyen is óhajtott ő Méltósága látogatást tenni de az idő kevés volt.

Ezen ünnepély lezajlása után nem tehetek már mást, mint mély köszönetemet fejezem ki egyenként és összesen mindazoknak, kik ezen legtrikábbán előforduló egyházi ünnepnek méltó keretet adtak. Különösen kifejezem köszönetemet a község érdemes előljárásiának, kinek képviselőjében általában jelen volt Farkas János bíró, Vargha Sándor főjegyző urak. A község képviselőtestületének, hogy ily méltó fogadtatást rendezett, a Rakóciuti és a templom körüli háziuraknak és lakóknak kik az utcát külső szép díszbe öltöztették, a tanítói testületnek az ifjuság felvonultatása körül kifejtett fáradozásaiért.

A jó Isten áldását kérem azokra, kik a templom díszét emelték nagy anyagi áldozat terén egy egy remek festett üvegü ablak ajándékozása által: A község, Baumgartner Adolf, Fábri József, Kozáry Ede, Kátay Lajos, Weichart Rezső, Andrássy Sándor gróf, H. J. Ocsodál Gusztáv, Mandeville Frigyes, Berkes József, Walde Lajos, Solli Gyula, Visy Sándorné, Bözenbach Lajosné, Krebsz Amália, Krizsán Ferenc, Verbőczy János, Hegedős Alajos, Gyönyörű szepsz. Antal szobrot ajándékozott Pichler József és neje. Oltárterítőket melyek számos nap és hosszú éjszakák fáradságának gyümölcsei, Krizsán Ferencné, Csertya Margit, özv. Vily Józsefné, özv. Karády Jánosné. — Szép szentségterítőt Bernáth Juliska, esengetyű szallagot, Krammer Emma és Farkas Gyuláné, ki szép oltárterítőt és esengetyű szallagot kötött a templom részére. — Krizsán Ferencné még ezenkívül két remek oltárvánkost is ajándékozott. Isten jutalma el nem maradhat.

Köszönetemet fogadják még Martin Konrád állomásfőnök ur ki kerésem nélkül volt

oly kegyes az állomást kivilágítani, a rendre felügyeletet gyakorolni.

A községi előljárásiának külön köszönet ezért, hogy a rendőrséggel egésznap fenntartatta a rendet, mely fáradságot a rendőrségnek megköszönni kötelességemnek ismerem.

Ezek után minden hívő jöjjön annak a házába ki, megenyhíti mindenkinek fájdalmát, megkönnyíti mindenkinek keservét és csak az maradjon el Isten házából kinek nincsen keresztje, kinek nincsen fájdalma. S ki az, kinek ez nincsen?

H. J.

H I R E K.

Október 6.

A dob pergett. — Vezényszó hallzott fel a szürke, őszi hajnalban az osztrák uralom szoldos bérencei halállal büntették a magyar nemzetnek mindent feláldozó honfiakat, legszebb erényükért a hazaszóretetért.

Bágyadtan szomoruan tűzött az őszi napsugar a bitókra, melyet az aradi vár sáncában állított fel a más (az orosz erejévei) győztes ellenség. Glóriát font a diestelen halállal kimultak viaszárga homloka körül.

Akasztófával, golyóval kivégezheték a dicső tizenhárom tábornok földi porhüvelyét, a gyilkos erőszak erőt vehetett földi gyengeségükön, de örök életüktől, a nemzet bálványozó szeretetétől, sem a pribékek, sem a hőherók nem fosztották meg azokat, kik martir halálukkal gyémánt belükkel vésték nevüket a nemzet történet könyvébe.

S ha az osztrák had felujonghatott a bitófán kimult tábornokok halála fölött, ha ezért Bécsben örömtüzeket gyújthattak, azért a magyar nemzet erejét, bizalmát

egy szebb jövődében, nem gyengítheték sőt megerősítették.

Október hatodika! Gyászos emlékeztető nap hazánkra. Az aradi Golgotha csak most sugárzik teljes fényében. Most mikor már 62 esztendeje mulott annak, hogy a bitó a golyó ily veres szörnyű orgiát csapott. Most tündöklök pompázatos fényben az ő dicsőségük, most látszik óriási nagyságuk, mellyel nemcsak a mostani törpe korból, de korszakuk jelesei közül is mint hatalmas árboc emelkednek ki.

Az aradi gyásznap nemzetünk legszomorubb évfordulója, — S ime idők folyamán, mint nemzeti gyásznapunk alakult ki, melyet megünnepeelni, megülni nemcsak a magyar társadalom, hanem a politikai világnak is szent és elmulaszt-hatatlan kötelessége. — A mártírok emlékezte erősíti a nemzeti érületet. Épen ezért tartsuk meg emlékezetünkben azok emléket, kik mosolyal ajkukon, hön dobogó érzéssel szívükben mentek a bitó alá, mert tudták, hogy az ezmo melyért sikra szállottak, győzedelmeskedni fog, bármiképen erőlködjek az ellenség annak meghiusítására!

— **Személyi hírek.** Zichy Gyula gróf pécsi püspök t. hó 3 án a deluáni vonattal az ujonnan átrestaurált plebánia templom felszentelése végett nagyszámu egyházi kíséretével városunkba érkezett. — A püspök kíséretével másnap este utazott vissza Pécsre. — Ugyancsak ez ünnepélyre megérkezett Bécsi Márton cz. kanonok is Kaposvárról.

— **Igazságügyi áthelyezések.** A király Szendrődy Dénes kaposvári járásbírónak törvényszéki bírói minőségben a pécsi törvényszékhez saját kérelmére történő áthelyezését megegyeztetve és egyben Korponay Sándor dr. szegedi törvényszéki bírónak, járásbíró minőségben a kaposvári járásbíróhoz saját kérelmére leendő áthelyezése mellett, az ítélőtáblabírói címet és jellegét adományozta.

— Én most elutazom, mert el kell utaznom, mert, mert azok a behatások, melyek édesapja halálával érték a lelkem . .

Minden szavába megéreztem, hogy színt játszó, komédiás. Nem tudtam hallgatni rá: a gondolatom elrevedezett . . . később magam is csodálkoztam rajta, hogy milyen ridegen felelt nekik: tudtam, amikor azt mondta, hogy elutazom, hogy el kell utaznia.

Holnap már megpendül az udvarunkon a dob, ami kedves volt előttünk, az mind a máse lesz s én és édes anyam úgy állunk magunkra hagyatva, mint két tarlott jegenye az őszi tajon. Érzem hogy jön az inség és a hátunkra telpszik, jó a nyomoruság, a bánat. Minden következetesen. Ami vigyak indult az ketségbeesésben végződik: az okra minő iszonyu az okozat!

Én meg mindig az álomban élek. Álomban, vágyakozásban. Nem akarok hinni a valóságban, akatom hogy biztos legyen benne a lelkem, hogy erős hittel higgyem: Béla visszajön, mert szeret, mert fájni fog a lelke utánam, mint ahogy nekem fájt esendes éjszakakon . . .

Hinni akarok! és csak a párnám lesz

könnytől ázott . . .

Ma kaptam meg a kinevezésemet egy tanítói állásra, össze is pakoltunk és hajnalban már itt hagyjuk ezt a helyet, ahol éltünk vidám része eltelt, ahol itt hagyjuk éltünk vidámságát. Gyermekségemet, serdülő ifjuságot töltöttem itt el, ahol álmadoztam boldogságról, ahol első és utolsó szerelmet szőttem és elsírtam.

Itt marad minden, amit elviszek rom. Rozsant összetört lélek megvakult álmok.

A nap csak eltelt valahogyan. Pakoltam, tettem vettem, futottam a sírás elől. Édesanyámat is kerültem, csak a lakásunk új birtokosságával találkoztam, eljött bucsuzni tőlünk. Milyen derék ember! Az mondta, hogy még ezután is szívesen engedné, hogy itt lakjunk.

Szóltanul kedvetlenül ültünk a vacsorához.

— Az utolsó este — mondta tompa hangon édes anyám — amit itt töltünk. Mind a ketőnknek könnyes lett a szeme és ezután nem is beszélünk többet.

Alig vártam hogy egyedül lehessenek fajó gondolataimmal, kinyitottam az ablakot és

néztem, sokáig néztem a csillagos eget. Egyszerre úgy éreztem, hogy meghalnék ha nem mennék ki a szabadba, könnyű sahit tettem a nyakamra és nesztelenül kileptem.

Csendes volt az őszi éjszaka és rózsáillatos. Lépésem nem hallatszott a puha porondban, csak a falevelek hulltak, susogtak. Mentem halkán mentem lefelé a tóhoz, amelyen véres sávot húzott végig a felkelő hold. Mentem és zokogva ültem le a parton a fakó buja pázsiton.

A vízből hűs szelő csapott ki. Távoloról zeneszót hallottam vagy csak a nimfák és szirének pajkos játéka volt. De én arra gondoltam . . . élénken szinte láttam . . .

Pezdült, kacagott az élet, viruló leányok énekeltek a szerelemről és dicsfényben ragyogott az ő hatalmas, férfias alakja, aki már nem jó vissza hozzá, aki él, mert szép az élet. — És ő! Valahol a horgok között, eldugva valami szegényes faluba szomorú elhagyatottságban éli le árva életét . . . Tengve-lengve, még álmodni sem fog . . .

A vízből hűs szelő csapott ki és porogtak a falevelek és melázott, sirt.

Ez a szép ősz, ez a mi tavaszunk! Ez a szomorú ősz!

Reszler Sándor.

— Gyászmise az aradi vértanukért. Folyó hó 6-án reggel 8 órakor az aradi vár-sáncokban vértanu halált halt dicső bajnokok lelki üdvéért gyászmise volt a plebánia templomban, melyet *Fehérváry Ferenc* káplán mondott. A gyászmisén több lelkes hazafin kívül az elemi iskolai tanulók is részt vettek tanítóik vezetése mellett.

— Sajtóvasárnap. Ma úgy a plebánia templomban, mint a Ferencrendiek templomában gyűjtés lesz a Kath. sajtó támogatására.

— Sátoros ünnep. Izraelita polgártársainknak ismét egyik nagyobb ünnepe van a Szukkoth, az az sátoros ünnep, amely péntek este kezdődött és tart 9 napig. Tegnap Istentisztelet és hitazonoklat volt a templomban.

— Szakfelügyelői iskolalátogatás. *Fejér Gyula* budapesti áll. felsőipariskolai tanár, iparostanonciskolai szakfelügyelő f. hó 1-én meglátogatta a helybeli községi iparostanonciskolát, mely alkalommal a tanításban elért eredményért teljes elismerését fejezte ki a tanonciskola tanítótestülete előtt. Körutjában meglátogatta a csurgói és bari iparostanonciskolákat is meglátogatta s fölünk Budapestre utazott vissza.

— Az ipartestület új helyisége. A szigetvári ipartestület elnöksége ezúton is értesíti a közönséget, hogy f. hó elsejétől hivatalos helyiségét a régi iskola épületbe helyezte át.

— Könyvelőválasztás. A szigetvári takarékpénztárnál megüresedett könyvelői állásra egyhangulag *Halász Lajos* tolnatamási takarékpénztári könyvelőt választották meg.

— A földadó kataszter kiigazítása végett szükséges új osztályba sorozás Szigetváron f. hó 9-én kezdetük meg *Alexi Béla* kataszteri biztos által, aki a célból ide érkezik s mindaddig itt marad, míg működését teljesen be nem fejezte.

— A kath. autonómiai képviselő választás mint lapunknak jeletik, ma d. u. fél 4 órakor lesz a kath. Legényegyletben az elhunyt gróf *Festetics Imre* helyébe választanak. — Hivatalos jelölt *Ember Károly* lovag. Az ötös bizottság tagjai kéretnek megjelenni.

— Az elégedetlen fuvaros. Azt hisszük, hogy már többen is tapasztalhatták, hogy van elég olyan fuvaros, kinek sem a bődjőt megtölteni sem a torkát felégiteni nem lehet. Eltekintve a drága fuvardíjtól és attól, hogy az ő élelmözése, etetése itatása sokszor többbe kerül, mint az illető gazdának aki őt megfogadta — még gorombáskodnak is az ilyen fráterek pláne ha a keletinél többet ittak. — Így járt a napokban *Szabó József* lakócsai szijgyártó mester is az ő fuvarosával *Keckés Gergely* lakócsai polgárral, ki őt Szigetvárra hozta. Történt pedig a veszekedés a Kész-féle helybeli vendéglőben. A kocsis keveselte és kifogásolta az ebédet s emiatt anyira feldühödött, hogy *Szabót* és Gyuri nevű kis öcsését nagy kössel a kezébe, úgy ott, mint az uton megöléssel fenyegette. A garázda fuvarost *Szabó* feljelentette a büntető bíróságnál.

— A lóvágóhid építése már megkezdődött s pár hét múlva be is lesz fejezve úgy hogy ezután a vágóhidon megkezdhetik a lovák levágását.

— Felhívás a szigetvári csizmadia- és szabó iparosokhoz. A szigetvári áll. elemi népiskola gondnoksága a szegény tanulók részére a folyó évben kiosztandó lábbelik és ruhaneműek beszerzésére ma vasárnap d. e. 11. órakor szóbeli árlejtést tart az iskolában melyre a helybeli iparosokat ezúton is meghívja.

— A belügyminiszter a színészekért. A belügyminiszter átiratot intézett valamennyi vidéki törvényhatósághoz, amelyben figyelmezteti azokat egy régebbi idő óta érvényben levő belügyminiszteri rendeletre, amely a színészekre vonatkozik. Ez a rendelet úgy szól, hogy miselint valamely városban vagy nagyobb községben egy miniszterileg concesszionált, rendes színtársulat működik, az alatt semmiféle daltársulatnak, cirkuszának, vagy bármilyen mutatványosnak nem szabad működési engedélyt adni.

— Kibőkte az ökör a béres szemét. Mint tudósítónk jelenti, borzalmas szerencsétlenség történt f. hó 3-án a szentegáti uradalomban. Ugyanis *Szűcs József* béres amidőn az egyik ökröt tisztogatta, a jószág fejét megfordítván, szarvával a szerencsétlen ember jobb szemét kiszúrta. Szűcsöt beszállították a szigetvári kórházba, ahol most is ápolják. Állapota súlyos és veszélyes.

— Elfogott zsebtolvaj. *Magyarics Ferenc* dunaszerdahelyi sz. lóalkusz többszörösen büntetett előéletű f. hó 4. Bécsen tartott országos vásár alkalmával *Pöré János* (katona) vásárosbéczi lakóstól dolmánya zsebéből a vásártérrel a községbe vezető uton egy fehér zsebkendőbe kötve volt 5 K. 20. fillér pénzt ellopta és ezután elakart menekülni, de mivel karos a lopást azonnal észrevette *Magyarics* után szellett azt megmotozta és nadrág zsebében a pénzt zsebkendővel együtt hiány nélkül megtalálta és elvette. A zsebtolvaj a csendőrség által elfogott és a szigetvári kir. járásbíróshoz kísértetett hol teltet bojsuorte.

— Születés, házasság és halálozás. Az elmúlt szeptember hónap az anyakönyvi hivatal kimutatása szerint Szigetváron született: 7 fiú és 6 leány. Házasság: *Steck István* r. k. *Kelcsen Mária* r. k. — *Dinyés György* ref. *Botykai Katalin* ref. — *Zabó Béla* r. k. *Jovánovits Katalin* r. k. Halálozás: *Orsós Erzsébet* 13 napos kórház, *Orsós Erzsébet* 85 éves (korh), *Somogyvári György* 77. *Horváth Ferenc* 46 (korh). *Turbóki Mária* 16, *Kún Józsefné* 78 (korh), *Rengert András* 41 (korh). *Molnár István* 46. *Ágyék Pál* 60 (korh). özv. *Rádó Józsefné* 78 (korh), *Herkovics Ferenc* 20, *Schuller Mária* 53, *Rácz Ferenc* 6 hó, *Horváth Mihály* 87 (korh). *Wimmer János* 79. *Rácz Istvánné* 100 éves, özv. *Kürtý Lajosné* 60 (korh). *Lengyeltóti Teréz* 12 év, *Hell János* 2 nap, *Grosz Antal* 32 (korh). Összesen 21.

— Milyen idő lesz? A meteorológiai intézet jelentése szerint, elvetve eső és nyugtalan hőváltozás várható. — Déli hőmérséklet 19 C.

T. Olvasóinkhoz!

Kérjük azokat a tisztelt vidéki előfizetőinket, kik az előfizetési díjjal hátralekban vannak, hogy a nekünk járó hátralekosszöveget minél előbb megkül-

deni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás legyen.

Egyben pedig október elsejétől a következő negyedévre új előfizetést nyitunk.

Művészet — Irodalom.

Festőművészek képkiallítása nálunk.

Lapunk múlt számában jeleztük, hogy *Faragó, Sassné* és *Sass* festőművészek valószínűleg ma nyitják meg képkiallításukat. — Ezen bevezetésünk ma valóra is válik, mert a kiállítás a Korona szálloda nagyteremében ma délelőtt 11 órakor nyílik meg és jövő vasárnapig megtekinthető d. e. 10 órától esti 5-ig, csekély 50 fillér belépő díj mellett.

A művészek meghívása folytán nekünk már volt alkalmunk a képeket megtekinteni s ennél fogva a következőket írhatjuk. Amint a terembe lépünk, első sorban is *Sass Brunner Ferencné* képeit látjuk. A festőművésznő sikerültebb képei közül felemlítjük: a Szalon cukorka, kanizzai sétatér, Utea alkonyatkor, Konyharészlet és Leánykák című festményeket. — Utána *Faragó Márton* képei következnek, aki legtöbb képpel szerepel a tárlaton. Az ő sikerültebb alkotásai közül, különösen kiemelkednek: Kőbányai részlet, Egy pécsi ház éjjeli világítással, Mindenszentek temploma, A siklósi községháza, Leányfej és Présház.

Sass Brunner Ferencné a Művészházban kiállított nagy vészna ragadja meg első sorban figyelmünket, mely a terem háttérében a közepén áll. Címe: És mindent elfog ütni a szentes ár. Bravúrosan megfestett kép ez, melyről a fővárosi kritika is elismeréssel nyilatkozott. A kép alkonyatkor a gyárból kijövő munkásokat ábrázolja s a sötét színek dominálják. — Kedves és meglepően sikerült műve még *Olvasásközben* és *Telefon* munkások című kis képe. Jók még: *Munkanélkül*, *Önarckép* s egy kis teli vaslat.

A fentebbi bemutatás után pedig pár szavunk lenne még városunk és vidéke közönségéhez. Első sorban is a három festőművész valóságai kulturmissiót teljesít, midőn a fővárosban kiállított műveket csekély díjazásért bemutatják a vidéknek is. — Már most rajtuk a sor, hogy megmutassuk kulturális műveltségünket azáltal, hogy látogatjuk a tárlatot — s a tehetősebbek vásárolhatnak képeket, mert eredeti festményekhez még ily méltányos árban sohasem juthattak. — Igaz eleinte a laikusoknak az első benyomása egyes képek talán nem tetszenek, de az eset úgy van, hogy az igazi művész mindig saját lelkét, egyéniségét viszi fejlődő művészetébe.

Tehát ne legyen elfogult a közönség, gondolkodjék a látottak felett és ismerje el a becsületes munkát és törekvést.

— **Kultúra.** Most jelent meg ennek a bamulatosan fejlődő folyóiratnak a 12-ik száma, amely újra csak arról tesz bizonyosságot, hogy a kultúra messze megelőzi mind azokat a szépirodalmi és művészeti lapokat, amelyek a monarchiában megjelentek. Komoly, tartalmas cikkei, élvezetes novellái, nívós versei, terjedelmes irodalmi, művésze-

ti és színházi ezikkei kétségtelenül beigazolják azt, hogy a művelt családnak olyan lapja a Kultura, amely minden irányban kielégítheti azt, a modern és egész ízében magyar művelődés iránt érdeklődik. És a szellemi részt mindenben erősíti az a pazar, fényes kiállítás, amely folyton újabb és újabb meglepetést tartogat olvasói számára.

Ezt a két erősséget méltányolta fővárosunknak legelőkelőbb művészi egyesülete a „Művész” is, amely kétezer példányban fizetett elő a Kultura folyóiratra, hogy azt tagjai részére tagilletmény gyanánt adhassa.

A 12. szám tartalma:

Verus: A szabad sajtó. Sik Sándor: A beteg sirákok. Skita Ervin: Reminiscenciák. Bányai Károly: Gyermekkori bűnök, Tábori Kornél: A sátán-szem. Zeplényi Árpád: Uti képek. Kortsák Jenő: A kísértés. Boros Ferenc: Árvácska. Kaltenberg Emil K. Gondolatok az olvasás után. Saigethy Edith: Interieur. Ámon Vilmos: Az idegasszony. Tráger Ernő: Nevetke a királylányka. Ifj. Remetey Dezső: Kalászkok. Harsányi Lajos: Modern német költők. Beszédes románok. Dr. Lázár Béla: Italo Brass. H. S. Márton Ferenc. Hangy Sándor: Két vernisage. B. J. Házasság. Munkácsy Sándor: Színház.

Képek: Italo Brass: Női arckép. Utcai árusok Velencében. Vízszentelés esőben. Kiszállás a gondolából. Processió Velencében. Velencei leány a tengerparton. Velencei korcsma. Márton Ferenc: Képzőművész a bohémantányát. Ónarkép. Műteremben. Kunach László. Tanulmányfej. Zsanzs Jenőné: Könyvdisz és fejléc. Szalay Pál: Könyvdisz.

A Kultura előfizetési ára évnegyedévenként 5 korona. Megrendelhető Röttig Gusztáv és Fia kiadónál Sopron.

A borhamisítások meggátlása.

Rendelet a minisztertől.

A földművelésügyi miniszter a közelmúlt napokban rendeletet intézett Somogyvármegye törvényhatóságához azzal, hogy intézkedjék az alispán az iránt, hogy a közönség és a törvény végrehajtása körül eljáró hatóságok figyelme az ideai szüret alkalmából a bortörvény fontosabb intézkedésére főlhivassék. — A bortörvény idevonatkozó főbb rendelkezései a következők:

1. Mustot vagy bort cukrozni tilos. — Erre ugyan kivételes engedélyt adhat az illető kerületi szőlészeti és borászati fölügyelő vagy a m. kir. vincellériskola igazgatója, de csak olyan esetekben, amikor a must természetes cukortartalma a kedvezőtlen időjárás vagy talán elemi csapás következtében annyira csekély, hogy a mustnak tényleg szüksége van a cukrozásra.

2. Édes bor készítése előlából a mustba vagy a borba éukrot tenni föltétlenül tilos, erre tehát senki engedelmet nem kaphat.

3. Törkölybort, csigert, lőret csakis azoknak a kisebb szőlőbirtokosoknak szabad készíteni, akiknek négy kat. holdnál nagyobb szőlőjük nincs és akik bor, must, borkészítésre szánt szőlő vagy borseprő adásvételével vagy bormérőssel, illetve kismértékben való előruaitással nem foglalkoznak. Azonban ezek is csak a saját terméshű szőlőjük törkölyéből és csakis a házi szükségletük fedezésére készíthetnek törkölybort.

4. A bort vagy törkölybort szeszezni,

vagyis a szesztartalom emelése végett abba szeszt önteni tilos.

5. A borseprőből vízzel a borhoz hasonló italt készíteni tilos.

6. Az összevásárolt borseprőből való borsajtólást üzletszerűleg folytatni s az összevásárolt seprőből kiszajtolt bort forgalomba hozni tilos.

A bortörvénybe ütköző kikötéseket szigorúan büntetik. A büntetés három hónapi elzárásig és 1000 korona pénzbüntetésig terjedhet.

A külpolitikai helyzet.

Merénylet az osztrák igazságügy-miniszter ellen.

Bécs október 6.

Az osztrák Reichsrathban tegnap Adler szocialista képviselő beszéde alatt négy lövés dördült el. A lövések Hohenburger igazságügyminiszternek voltak szánva, de valamennyi golyó célt tévesztett. — A tettesnek nem sikerült a parlamentből elmenekülni, még annak falai között elfogták. A merénylő Nyegus Miklós 25 éves asztaloslegény volt, ki a rendőrség előtt bevalotta, agyon akarta löni az igazságügyminisztert, mert meg akarta bszszulni azt, hogy munkástársait az ottankringi véres tüntetés miatt oly sulyosan ítélte el a bíróság.

Tripoliszt bevették.

Tripolisz október 5.

(Eredeti távirat.) Tripoliszt három napi ostrom után ma éjjel 3 óra 10 perckor a partraszállt olasz csapatok elfoglalták és a „Szultania” erődre föltüzték az olasz győzelmi lobogót, amit az olasz hajóraj üdvölvésekkel fogadott. A külső erődökből a török csapatok már tegnapelőtt teljesen kivonultak és így azok elfoglalása könnyű tzerel ment. Az erődöket az olasz ekspediciós csapatok megszállták. Az olasz hadihajók a kikötő előtt állanak, a várost e részen megközelíteni nem merik, mert a tenger tele van uszóaknákkal.

Aforizmák.

Légy ura nyelvednek és rabja szavadnak.

A bátor férfi mindig kedves a nő előtt, mert saját gyöngességének támaszát leli benne.

Az irodalomújító zavart agyvelők azon is csodálkoznak, hogy a borju szopja a tehenet és nem a tehen a borjut.

Mennél kevesebbet törődünk önmagunkkal, annál nyugodtabbak és megelégedettebbek vagyunk.

Az ér legkevesebbet a társadalomban, a ki sem paraacsolni, sem engedemeskedni nem tud.

Mondani könnyű és olcsó, tenni nehéz és drága, ezért divatos a beszéd.

Legostobább hiúság saját boldogságunkkal kérkedni.

Néha a legszerencésőbb emberek a legboldogtalanabbak.

A szerencsétlenség néha büszkeségre serkent. De a szenvedés alázatossá tesz.

Bajt okoz a kardos asszony. Nevetséget az asszonyos férfi.

A jó feleség úgy járja, a hogy a férje hegedüli. Az okos asszony meg úgy rendez a dolgát, hogy az ura mindig az ő kedves nótáit hegedüli.

Szerkesztői üzenetek.

D. A. Budapest. Nagyon jók. Köszönet és üdvözlét!

Riporter. Köszönöm a riportot s kérem jövőben is.

K. L. Nem csalatkoztunk, mert ahogy „gondolataiban” van élez, élceiben „gondolat” van. — Az ilyen jó „helyi érdek” viccek közérdekűek.

S. P. Csak folytassa. — Azt a rovatot mi magunk írjuk.

Szigetvári kisbarna. 1.) Az illető már nő. 2.) Mi is örvendünk, hogy dolgozatai tetszenek önne. 3.) Azt a darabot a Vigszinházban adják.

Poéta helyben. Csapni való rossz versek! Szegyelje magát! és többé ne írjon soha.

K. Nővérek Pécs. Elkésve érkezett, levelet írunk!

Dr. P. Z. A. N. és G. K. Sorajjegyeik nem nyertek.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fla gabonakeres. jelentése szerint

Árak 50 kilogramonként értendők.

Szigetvár, 1911 szeptember 29 én.

Buza	—	K 11,—	—
Rozs	—	9.50	—
Árpa	—	8.50	—
Zab	—	8.50	—
Tengeri	—	9.50	—
Bükköny	—	9.—	—
Bab	—	14.—	—

Budapesti áru tőzsede.

Határidő üzlet.

		Mai árak.
Buza októberre	—	11.95
Rozs októberre	—	10.38
Zab októberre	—	9.36
Tengeri májusra	—	8.48

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztőképes gyomor, meg a tiszta ivóvíz. Kiváló eszköz erre

a mohai
„ÁGNES”
FORRÁS

természetes szénsavdús ásványvíz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor, légcső és húgyzervi betegségeknek.

Kedvelt borvíz

Főraktár:

OSGSODÁI GUSZTÁV
kereskedésében SZIGETVÁR,

NE FELEDKEZZÉK EL a
30.000 Koronás CERES PÁLYÁZATRÓL!
 Közelebbi felvilágosítás minden kereskedőnél nyerhető!

Tudja-e Katona kalapujdonságait
már, hogy Király -utca 33. szám alá
 e hóban áthelyezik.

Nővérek visszatértek a bécsi és külföldi tanulmányutjukról s magukkal hozták az idény legszebb

kalapujdonságait s hogy üzletüket a

utca 33. szám alá

e hóban áthelyezik.

Cigarettafőzők!
 Egyesüljétek a cigaretta óriási áremelésé miatt! Ne sajnáljátok a kis fáradságot! — Töltsétek
Jacobi Antinicotin-hüvelyeket,
 vagy „Ottomán“ (törökfej) és „TIP-TOP“ arany szopókás cigaretta papírt.

Értesítés!
 Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, miként vegytisztító és műkalfestő intézetünkben mindennemű ruhák, tárgyak szárazon és vegyileg a legkifogástalanabban tisztítanak és festenek.
 Megrendelések eszközölhetők: Szigetvár és környéke részéről *Faragó Károly szigetvári úri és női szabó üzletében*, nemkülönben postai megbízások is gyorsan és pontosan teljesíttetnek.
 Tisztelettel
 Saji és Társa
 Pécs, Indóház-ut 40. Főület Rákóczi-ut 27.

KÖHÖGÉS
 rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RÉTHY-fele pemetefű-cukorkánál!**
 Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-féle** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a **RÉTHY** név. **1 doboz ára 60 fillér** mindenütt kapható.

Drezdai Motorgyár rész.-Tár.
 Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára

 szállít azakk örökben elismert legjobb gyártmányú Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum motorokat és lokomobilokat valamint Szívógázmotorokat.
Meglepő ujdonság!
 EGYETEMES GENERATORUNKKAL a lényeges löerő Óránként csak kb. 1 fillérbe kerül. Vezérképviselet:
GELLÉRT IGNÁCZ ÉS TÁRSA
 Budapest Teréz-körút 41. Telefon 12--91. Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fiz. feltételek

Szuperfoszfátot
 kartelen kívül szállít:
Shwarcz József és Társa
 Budapest, VI., Váci-körút 35.

Havi 3—400 korona jövedelem
 könnyű szerrel érhető el üzletszerzői minőségben egy elsőrangú élet- és gyermekbiztosító intézet szolgáltatásában. **Szakismeret nem szükséges.** Rövid próbaszolgálat után fixum és nyugdíjkes állás. **Bármely foglalkozásu** megbízható és jómodoru egyének kimerítő pályázatukat Budapest IV., Váci-utca 12. II. emelet ajtó 2. alá intézzék, ahonnan levélben bővebb felvilágosítás nyerhető.

Hirdetéseket
 jutányos árért vesz fel a kiadóhivatal
 Kozáry Ede
 könyvkereskedő.

GENEVE

NEMZETKÖZI ÓRAGYÁRTÁSI TÁRSASÁG
BIEL GLASHÜTTE
 Legjobb szerkezetű zseboráknak egyedüli elárulásihelye Szigetváron Bárvarth Károly órásnál.
GENF